

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Govor posl. Šukljeta dne 15. junija v državnem zboru.

Na besne napade, s katerimi je dr. Tavčar v državnem zboru blatil vso slovensko duhovščino, je takoj odgovoril poslanec dvorni svetnik Šuklje:

Visoka zbornica! Ne bojte se, da bodem dolgo govoril. V spominu in, rekel bi v krvi so mi še tradicije minole parlamentarne dobe. Zato ni po mojem ukusu, da se pri prvem branju vrše dolge razprave. Sodim, da dolga ta razprava odločno nasprotuje splošni želji, naj bi vendar enkrat se izkopali iz parlamentarnega marazma in prišli do uspešnega, pozitivnega dela.

Nisem imel namena, udeležiti se razprave o kongru. Še včeraj sem mirno poslušal izvajanja poslanca Schuhmeierja, ki pa me niso izvalila iz rezerve. Tudi njegove gugajoče trditve o dohodkih in premoženju katol. cerkve v Avstriji bi mi ne bile povod, da se oglasim za besedo. Prilika boče pri drugem branju odgovarjati na kombinacije s številkami in dotične krive sklepe.

Toda, gospodje, pred eno uro smo slišali govor, ki nam nalaga dolžnost, da takoj odgovorimo. Bila so izvajanja, katerih ne smemo prespati, na katera se mora takoj odgovorjati.

Z velikim obžalovanjem sem poslušal govor g. poslanca za ljubljansko mesto, tovariša dr. Tavčarja. To obžalovanje pa ni veljalo slovenski duhovščini, čez katero je govornik izpraznil polno skledo svoje jeze.

Besede, s katerimi je pričel svoj govor, je takoj sam pobil. Zatrnil je, da hoče govoriti mirno in stvarno, toda sodim, odkar stoji ta zbornica, še nihče ni tako strupeno in zagrizeno govoril proti katol. duhovščini, kakor ravno posl. dr. Tavčar proti naši duhovščini. (Pritrjevanje.)

Častiti g. tovariš je rekel v polemiki proti poslancu grofu Sternbergu, da ni lepo za plemenitasa, ako napada odsotne osebe. V isti sapi pa je dokazal, da v njegovih žilah ni niti kapljice višnjeve krvi. (Veselo.)

Hudoval se je, da se je vlada odzvala zahtevi parlamenta, kakor je rekel, s »podvojenim hitrostjo«. Jaz pa vidim s svojega stališča, da je bila dolžnost vlade, takoj odgovoriti na nujni predlog, ki ga je podpisalo največje število po-

slancev, kar sem sploh videl podpisov na kakem nujnem predlogu.

Gospod poslanec za Ljubljano je v svojem govoru večinoma najhujše napadal slovensko duhovščino. Mislim, da mi ni treba izrecno braniti duhovščine. Odkrito povem, da so tudi naši duhovniki ljudje iz mesa in kosti, tudi med njimi so nekateri nekorektni ljudje, ali, kakor se reče, garjeve ovce, ki delajo malo časti svojemu stanu. Toda, gospoda moja, popolnoma mirno smem trditi, da so še danes v ogromni večini med slovensko duhovščino veleodstojni in povsem nedotakljivi možje, ki so moralno tako vzvišeni, da jih pšice g. dr. Tavčarja ne morejo zadeti.

G. poslanec je najbolj naglašal, da duhovščina in cerkvene oblasti precej ostro nastopajo proti »Slov. Narodu«, da ga vernikom prepovedujejo, celo s tem, da ne dobe odveze. Obžalujem, da sem tako nenadoma prišel v to debato. Ne bilo bi drugega treba, kakor da bi prinesel letnik »Slov. Naroda« iz zadnjih let in z vzgledi gospodom pokazal tendenco in pisavo tega lista.

Ta list piše o našem knezoškofu, možu, ki ga prešinjajo najčistejši nameni, možu, ki z absolutno udanostjo živi svojemu apostolskemu poklicu, ki se žrtvuje za dobra dela, ki je ideal skromnosti, ki je najvišja avtoriteta v deželi, o tem možu piše »Slov. Narod« z največjim zaničevanjem. Njegovo krstno ime Anton Bonaventura zaničljivo pretvarja v »Tone«, kakor se morda nagovori pastir ali hlapec v hlevu. Bonaventura pretvarja v »Malaventura«. To pa so še malenkosti, zlobne šale. Toda ta list napada temeljna načela in nauke krščanstva, najvišja in zadnja vprašanja krščanskega nauka. Zato sodim, da ima s katoliškega stališča cerkvena oblast ne le pravico, ampak tudi dolžnost, da svari vernike, naj ne čitajo takega lista. Res je sicer, da taki koraki ne zatro lista, kakor bi v enakih slučajih državna sredstva ne zatrla lista.

Toda, gospodje, ni treba biti klerikalec, človek more biti jako napreden in liberalen, vendar mora soditi, da surova pisava, prostaški ton tega lista v zadnjih letih, odkar ga vodi tov. Tavčar, ni pravi vir za

omiko slovenskega naroda. In nobena škoda bi ne bila, ko bi usahnili vir, iz katerega teče tako malo rodovitne tekočine in toliko nesnažne gnojnice. (Posl. dr. Tavčar: G. poslanec je še pred dvema letoma sodeloval pri listu. — Pritrjevanje.)

Da, gospodje, pa, sem opustil, ker tega nisem mogel zagovarjati z vestjo. — Za to sem odklonil tudi mandat, ki mi ga je ponudila liberalna stranka, da bi bil izvoljen soglasno. (Pohvala in medklci.)

G. tovariš dr. Tavčar je tudi rekel, da si duhovniki prisvajajo zapuščine zase in za škofove potrebe. Kar se tiče našega škofa, da bi za njegove potrebe zadoščala najmanjša kongrua, ki jo določa zakon. Kar pa se tiče zapuščin, opozoril bi na oporoke duhovnikov. Ali veste, v katere namene porabljajo duhovniki denar, ki si ga pristradajo od ust? Preglejte zgodovino naših ustanov — in Kranjska ima relativno več ustanov, osobito dijaških, kakor sploh katera druga dežela, — in našli bode, da so ustanovniki večinoma duhovniki!

Mirno morem trditi, da bi težko imeli toliko akademično izobražene intelligence, ko bi mladina ne imela teh sredstev. Sodim, da je bil tudi dr. Tavčar v takem položaju, in zato ni lepo in hvaležno od njega, da je udaril ravno na to stran in na tak način izrabljaj zapuščine proti duhovščini.

Govor g. dr. Tavčarja pa sem obžaloval tudi iz drugega razloga, namreč s slovenskega stališča. Da slovenski poslanec tako nastopa proti naši duhovščini, to je z narodnega stališča največja nehvaležnost, ki si jo moremo misliti. (Pritrjevanje. Poslanec dr. Tavčar: O tem kar molčite!)

G. dr. Tavčar naj mi ovrže naslednja dejstva, ako mu moja trditev ne ugaja.

Slovenci smo mal in reven narod. Po naravi smo sicer telesno krepak, pogumen in dober narod, vendar le z veliko težavo napredujemo. Naš napredek je jako počasen. Zakaj to? To prihaja po mojih mislih iz pomanjkljive socialne strukture. Svoje plemstvo smo že davno izgubili. Od Karolingov nimamo slovenskega plemstva. Naše plemstvo je ali nemškega pokoljenja, n. pr. Auerspergi,

ali so potomci prisiljenih Italijanov, kakor n. pr. grofje Barbo. Tudi krepkega meščanstva nimamo. — Naše meščanstva je redko sejamo. Zato so ravno oni stanovi, ki predstavljajo moč naroda, politično misel in narodno moč naroda, politično misel in narodno čustvo, pri nas mnogo preslabi. — Masa naroda, kmetje in v najnovejšem času delavci, ti bi težko iz svoje moči vzdržali narodno individualnost nasproti pritisku onih dveh velikih kulturnih narodov, med katerima živi slovenski narod. Da smo ohranili svojo narodnost, to je v prvi vrsti zasluga naše duhovščine. (Pritrjevanje.)

Njeg gre v prvi vrsti hvala, a ne taka kakor jo je danes izrekel poslanec dr. Tavčar. Ako je dr. Tavčar drugega mnenja, more se vsak trenotek poučiti n. pr. pri gospodih nemške ljudske stranke. Ravno na to stranko se sklicujem, ker so morda naši najodkriteljši nasprotniki. Vpraša naj n. pr. g. dr. Pommeja ali g. dr. Steinwenderja, ali bi se s svojega narodnega stališča posebno bali, ko bi se potrojilo število slovenskih advokatov. (Konec prih.)

Dopisi.

Iz Brd. — Č. g. Andrej Gergolet, župnik v Slovrencu pri Neblem je zapustil dolino solz ter se preselil v višave miru in veselja.

Dne 9. t. m., t. j. v petek pred binkoštni prazniki previdel ga je č. g. kurat iz Medane s sv. zakramenti za umirajoče. Kmalu potem bil je poklican č. g. vikarij iz Gradnega; našel je č. g. župnika še pri zavesti in opravljal je pri njem molitve za umirajoče, dokler ni izdihnil svoje blage duše. Ob 7. uri je v Gospodu zaspal. Ko je o tej nepričakovani smrti izvedelo ljudstvo, zavlada je velika žalost v domači fari in drugod, kamor je došel žalostni glas o smrti č. g. župnika.

Č. g. Andrej Gergolet je bil rojen v Doberdolu na Krasu dne 22. oktobra 1865, posvečen v mašnika dne 28. julija 1889; torej ni dočakal niti 40. leta svoje starosti.

Čudni in neizvedljivi so sklepi božje previdnosti, katera kliče tako mlade delavce iz božjih vinogradov na zaslužno plačilo!

sem imela potrpljenje s teboj in s tvojimi pogreški. Ti pa si mojo dobroto zlorabila; ne bom te kregala, samo eno besedo ti rečem: Lizika, pojdi mi izpred oči za vedno. Odpuščam te iz službe.

Lizika (preplašena sklence roke): Oh, gospa, saj me vendar ne zapodite iz službe?

Matilda: Da, poišči si drugo službo!

Lizika: Oh, saj ste bila vedno tako dobra...

Matilda: To je bil ravno moj pogrešek, bila sem predobro. Toda sedaj hočem biti stroga; ne maram te več!

Lizika: Oh, odpustite mi samo še sedaj!

Matilda: Neprevidnost, prenačljivost, nerodnost in še marsikaj drugega rada odpustim, ali hudobije, Lizika, hudobije, te ne odpustim nikdar.

Lizika: O, saj nisem iz hudobije izpila kave, mislila sem samo, da ste jo vi gospa nalašč pustili na mizi, da niste za njo marali. (Konec prih.)

LISTEK.

Čašica kave.

Šaloigra v enem dejanju. Nemški spisal W. Pailler, poslovenil N. N.

(Dalje.)

Matilda: Lizika, kako si danes čudna!

Trček: O, le pustite, le pustite! Le po domače, si že sama nalijem. Z dovoljenjem. (Si dene sladkorja.)

Matilda: Prinesi vode, Lizika!

Lizika: Takoj! (Gre.)

Matilda (gospej Trček): Prosim, poslušajte se!

Trček (vzame posodo in si hoče naliti — a posoda je prazna. Razdražena vstane): Gospa Vrček! Kaj takšnega pa si ne dopustim!

Matilda (vstane prestrašena): Kaj pa je? Se je morebiti kava kaj pokvarila?

Trček: O ne, premilostna in preblagorodna gospa Vrček, ta kava se n

pokvarila in se ne bo pokvarila na veke. (Obrne posodo narobe v dokaz, da ni kave.)

Matilda: Kaj, ni kave?

Trček: O, hinavka! To je že preveč! I seveda, mi nismo tako bogati, mi nismo tako visoki kakor milostljiva gospa Vrček, toda te sramote pa ne bom mirno pretrpela. O hinavka! Najprej me s sladkim obrazom povabi na kavo, potem pa mi postreže s prazno posodo. Toda to vam bo povrnjeno kakor resnično imam jezik.

Matilda (pozvoni).

Trček: O, le pozvonite; sedaj naj me še vaša dekla potisne skozi vrata, kaj ne?

Matilda: Za božjo voljo, jenjajte! Pomota...

Trček: O, gospa Trček se ne moti. Vi ste me hoteli imeti enkrat prav pošteno za norico. To je vse. Toda vse ljudi nahujskam zoper vas, bodite prepričana.

Štirinajsti prizor.

Lizika (vstopi in obstane boječe.)

Matilda: Lizika, kaj je s kavo?

Kdo jo je izpil?

Lizika (obupana): Gospa...

Matilda (nekoliko razburjena, a vendar dostojno): Z obraza ti berem vse. Vidite, gospa Trček, kako je prišlo. Ne da bi jaz vedela je vzela Lizika...

Trček: O, meni ne boste takih neumnosti natvezla! In tudi če bi bilo res, to so pač krasne razmere, če dekla pred nosom gospodinje kavo popije. Prav nič se ne še razburjajte! Z Bogom, gospa Vrček, pomnila me bode! (Gre.)

Petnajsti prizor.

Lizika (stopi bližje gospej).

Matilda (se obrne preč).

Lizika (boječe): Gospa...

Matilda: Tiho!

Lizika (boječe): O, saj spoznam, da zaslužim, da me okregate.

Matilda (se hitro obrne): Jaz da te okregam? Mi ne pride na misel. Jaz

Pokojni g. župnik je bil v službi na Tolminskem, Vipavskem in v Brdih. Že v prvi službi v Tolminu pridobil si je kot priden kaplan nevarno bolezen, katere ga je prisilila pustiti službo ter podati se v začasni pokoj.

Ko je nekoliko okrevaj, dobil je službo kaplana v Št. Petru pri Gorici; od tam je bil premeščen kot kaplan v Dornberg in od tam je bil poslan v Šlovrenc pri Neblem.

V tej službi se mu je stara bolezen ponovila ter vključ z zdravniški pomoči v toliko pomnožila, da mu je življenja nit — mlademu prestigla.

Pokojni župnik je bil natančen in strog spolnovelec svojih duhovskih dolžnosti; branil je tudi vstrajao narodne pravice Slovencev v Brdih ter se ustavljal kolikor je bilo mogoče „Legini“ šoli v Neblem. Ta strogost in taki napori so mu prizadeli veliko neprijetnosti, ki so mu grenile življenje do — tihga groba.

Pri njegovem pogrebu, ki je bil na hinkoštno nedeljo popoldne, pokazala je ogromna udeležba duhovščine in ljudstva od blizu in od daleč, da je pokojni g. župnik imel prav mnogo spoštovalcev in prijateljev.

Naj počiva v miru in večna lača mu sveti!

Iz Šempasa. — (Novice.) — V šempaski okolici so se dogodili v pretečenem tednu štiri slučaj mrtvouda. V goriški okolici znani urar Štefan Rijavec, rojen v Lokovcu, stanujoč v Gorici je dne 16. t. m. na potu proti Šempasu (ne proti Grgarju, kakor je stalo v zadnji „Gorici“) na Ozeljansčoku obnemogel. Ljudje so ga videvali okoli tretje ure popoldan sedečega na kamnu ob robu ceste; čez eno uro pozneje dobili so ga pod cesto mrtvega. Mrtvoud je baje povzročila revščina in alkohol. — Drugi slučaj mrtvouda se je pripetil v Šempasu. Janez Pelicon, znani krčmar in mesar umrl je tudi pretečeni teden vsled kapi. — Tretji slučaj se je zgodil v Oseku. Janez Gleščič, posestnik, je vstal zjutraj popolnoma zdrav iz postelje in se zgrudil trenutek na to zadet od mrtvouda. Umrl je še isti dan. — Četrti slučaj mrtvouda smo imeli dne 19. t. m. Vdova Terezija Brankovič je zjutraj opravljala še zdrava svoja gospodinjstva opravila. Ob eni uri popoldan je pobirala na vrtu črešnje. Ko se je vrnila v hišo, občutila je nenadoma veliko bolelost v glavi; zgrudila se je na tla. Vsi poskusi pomoči se ostali brezuspešni. Iz Gorice poklicani zdravnik je konstatoval mrtvoud na možganih, kateri jej je kmalu nato vničil življenje. — Pač žalostni dogodki!

„Fulminantarij.“ — Obžalovaje naznanjamo pretužno narodno vest, da v naših treh županijah, t. j. Šempas, Ozeljan in Osek ni dobili v nobeni prodajalni narodnih žigic. Krivda temu je menda največ goriški trgovec A. Kühnel jun., zastopnik tovarne Leberzove. Ta trgovec je namreč v raznih občinah na Goriškem in tako tudi v naši okolici na jako nadležan način vsiljeval „svoje“ izdelke. Mnogi trgovci so se temu branili, a nadležnost je naposled zmagala. Prišlo je v mnogih slučajih celo do tožbe radi nenaročenega in vsiljenega poslanega blaga; prav te dni se vrše pri sodnji v tem oziru obravnave. Mi pozivljamo naše trgovce, da odločno odvrčajo take vsiljivce ter naročajo narodno blago.

Družba sedmih.

Politični pregled.

Državni zbor.

V ponedeljek je poslanska zbornica rešila nekaj vladnih predlog, tičečih se lokalnih železnic. Pri obravnavanju teh predlog prišlo je na dan, da vlada ne nameruje več prevzemati garancij za lokalne železnice, ampak da se hoče pri takih železnicah nje podpora omejiti le na to, da prevzame vlada nekaj osnovnih akcij. Da bo to jako težilo gradnjo novih lokalnih železnic, o tem ne dvomi nikdo. Vendar pa je voditelj železniškega ministerstva Wrba izjavil, da hoče vlada

v tem pogledu delati izjeme in da bo pri jako važnih lokalnih železnicah tudi zanjprej prevzela garancijo.

V torek imela je posl. zbornica jako hrupno sejo. V lase so si prišli krščanski socijalci in socijalni demokrati. Krščanski socijalci so namreč stavili nujni predlog zaradi napada na posl. msgr. Scheicher-ja v Rohrbachu. V tem predlogu prijemali so hudo socijalne demokrate, ki so ta napad izvršili ter jih imenovali tudi med drugim divjake. Socijalno-demokratski poslanci so skusili vso zadevo zaviti ter dokazati, da napadalc na Scheicherja niso bili socijalni demokrati. Ker so videli, da se jim ta dokaz ni posrečil, so pa začeli psovati kršč. socijalce ter jim začeli očitati, da so tudi oni večkrat napadali socijalne demokrate. Posegel je v razpravo tudi minister za notranje reči grof Bylandt-Rheidt, ki je odločno obsojal ne samo napad na Scheicherja, ampak tudi nebriznost politične oblasti, ki bi, ako bi bila bolj previdna in oprezna, napad lahko preprečila. Ko je bil ta nujni predlog vsprejet, prešla je zbornica k prvemu čitanju zakonskega načrta o proračunskem provizoriju. Prvi govoril je posl. Sommer iz Šlezije, ki je zahteval od vlade, naj odstrani slovanske paralele na učiteljskih v Opavi in v Tešinu. Ko sta potem govorila še dva govornika, se je torkova seja zaključila.

V sredo je posl. zbornica nadaljevala razpravo o prvem čitanju proračunskega provizorija. V razpravo je posegel tudi ministerski predsednik baron Gautsch, ki je podal približno to le izjavo. Najprej je prosil zbornico, da prejkoprej reši proračunski provizorij. Nato je dejal, da se je avstrijska vlada obrnila z raznimi vprašanji do ogrske vlade in da bo nadaljno postopanje avstr. vlade odvisno od odgovorov, ki jih doli iz Budimpešte. Baron Gautsch naglašal nadalje, da stoji avstrijska vlada nepremično pri nagodbenih določilih iz leta 1867 in se bo od svoje strani natanjko držala dogovorov, ki so bili v tem pogledu sklenjeni s prejšnjimi vlada. Na vsak način pa bo znala avstrijska vlada z največjo energijo varovati avstrijske interese, ako bo to treba. Naj se zasučejo stvari kakorkoli, zasačile ne bodo avstrijske vlade nikakor nepripravljene, ki se nadeja, da ne bode le parlament, ampak tudi sploh vse javno avstrijsko mnenje odobraval njene ukrepe, ki jih bode storila. Potem začel je govoriti baron Gautsch o notranjih političnih zadevah.

Glede slovanskih paralel v Šleziji rekel je, da se je to vprašanje temeljito proučilo na temelju poročil in ukrepov deželnega šolskega sveta, katerega mnenje je najmerodajnejše v tem pogledu. Vlada hoče to vprašanje rešiti v smislu izjave, katero je že dala v šleskem deželnem zboru in na način, ki bode zadovoljil vse prizadete kroge.

Kar se tiče češkega vprašanja, se je baron Gautsch zahvalil vsem onim, ki so pripomogli k temu, da je bilo zadnje zasedanje češkega deželnega zbora uspešno. Za jesen pa bode vlada zbornici predložila nove zakonske načrte, s katerimi se bodo Čehi in Nemci bolj zblížali in ki bodo zboljšali razmere med jednimi in drugimi. Kar se tiče uradnikov, je baron Gautsch obžaloval, da ni med Nemci dovolj takih, ki bi se zamogli nastaviti na raznih mestih. Koj bo bode zadostno število sposobnih uradnikov, se hoče vlada potruditi, da zadovolji obe narodnosti. Jezikovne razmere se dajo pa določiti le zakonodajnim potom. Vlada hoče v smislu obstoječih ustavnih določil, ki se nanašajo na jezikovno ravnopravnost, predložiti tozadevne zakonske načrte za Češko in Moravsko, v katerih bo zapopadana tudi določitev glede češkega notranjega uradnega jezika v čeških okrajih.

Potem je govoril baron Gautsch o vseučiliškem vprašanju. Naglašal je potrebo, da se v duhu sedanjega časa preuravnajo tudi že obstoječe visoke šole. V ta namen zahtevala bo vlada od zbornice 25 milijonov kron, strošek, za katerega pokritev bo preskrbljeno v raznih letnih državnih proračunih. Vlada hoče še v ti zakonodajni dobi predložiti zbornici zakonski načrt glede ustanovitve dveh vseučilišč na Moravskem, in sicer jednega češkega in jednega nemškega in hoče zasačno ustanoviti vsaj nekaj fakultet. Kar se tiče sedežev, kjer bodo nameščeni ti novi učni zavodi, se vlada nadeja, da se ji posreči doseči sporazumljenje med prizadetimi strankami. Če bi se ji pa to ne posrečilo, potem pa bode sama stavila tozadevne svoje predloge, držeč se načela, da visoke šole ne smejo nikdar služiti strankam kot bojno sredstvo v narodnostnih prepirih.

Potem je baron Gautsch omenjal še gradnjo kanalov, katere hoče vlada iz-

vršiti po določenem programu, imajoč pred oči vedno finančno stanje. Končno je rekel baron Gautsch, da niso bile te njegove izjave nikakor v zvezi z oziri do kake parlamentarne stranke in da ima zbornica pravico od sedanjega kot uradnega, torej nad strankami stoječega ministerstva, zahtevati, da tudi tako dela, kakor govori.

Ko sta govorila še poslanca Noske in grof Sternberg, ki je ostro napadel bivšega deželnoobranskega ministra Welsersheimba in kateremu je predsednik po trikratnem brezuspešnem opominu moral odvzeti besedo, bila je seja zaključena.

Mladočehi o kongru.

Neki odlični mladočehski poslanec poroča v „Information“: „Debata o katoliški kongru se je pričela na pritisk vse-nemcev in socialnih demokratov. Ostale stranke niso želele prvega branja, posebno pa ne Čehi in bi bilo tudi bolje, če bi izostalo. Kaj boljšega se tukaj ne pojavi, kot neumno zabavljanje, kakor je pokazal tako „sijajno“ prvi dan. Centrum se boji, da predloga sploh ne bo rešena, da bo zaostala in nekaj podobnega res nameravajo „nemški svobodomiselniki“ krogi in socialni demokrati. Mi seveda ne vemo, kaj bodo te stranke ukrenile, saj so „državne“ stranke, čeprav „in partibus infidelium“, mi lahko izrazimo samo naše mnenje o tem. In tu lahko rečem, čisto odkrito in jasno ne da bi se bal demontijev, da v našem klubu ni moža, ki ne bi priznal absolutne upravičenosti predloga o kongru, da, mnogo jih je med nami, ki bi še več dovolili. Duhovniki so v naših krajih naši bratje, narodovo veselje in njegove bolečine jih ravno tako zadevajo kot nas, pošteno delajo, da zbude in ojačijo narodove sile, čeprav deloma z drugo politično nuanco, in tako je samoobsebi umevno, zakaj se potegujemo za predloga o kongru. Mi smo zanje in ne bomo zanje samo glasovali, ampak bomo tudi delali, kar bomo mogli, da se stvar ne bo zavlekla. Tu je treba še to konstatirati, da socialni demokrati ne bodo obstruirali predloga, ker so pri prvem branju hoteli pojasniti zgolj svoje principiarno naziranje.“ To se vse drugače sliši, kot Tavčarjevo esoliranje. Ta glas je zares svobodomiseln in eleganten, dočim Tavčarjevo svobodoljublje ni nič drugega kot hreščanje stare lajne, ki se je že izrabila.

Seja klubovih načelnikov.

V torkovi konferenci bar. Gautscha z načelniki klubov so se vsi načelniki izjavili glede vzporeda v tekočem zasedanju. Ministerski predsednik je zahteval, da se v tekočem zasedanju še rešijo proračunski provizorij, trgovinska pogodba z Nemčijo brez prvega branja, predloga o alpskih železnicah in o italijanski pravni fakulteti v Roveredu. — Posl. dr. Ferjančič se je izrekel za rešitev predloga o alpskih železnicah ter želel, da se rešijo še nekatere manjše predloge. — Posl. dr. Šusteršič je izjavil, da si pridrži glede vzporeda proste roke. — Posl. Pernerstorfer je zahteval, da pride tudi tiskovni zakon še v tem zasedanju na vrsto. Baron Gautsch je odgovoril, da nima nič proti temu.

Dogodki na Ogrskem.

Z največjo napetostjo pričakujejo zdaj vsi, ki se količkaj bavijo s politiko, kak konec bo imela ogrska kriza, ki je vsled dogodkov, ki so se vršili sredo v ogrski poslanski zbornici, prispela do svojega viška. Kar se danes dogaja na Ogrskem, podobno je popolnoma revoluciji. Ogrji žugajo naravnost svojem kralju odrekajoč mu pokorščino ter napovedujoč mu boj do skrajnosti. V sredo se je, kakor je bilo že naznanjeno, predstavilo novoimenovano ministerstvo Fejervary poslanski zbornici, kakor tudi magnatski zbornici ki sta mu izrazili nezupanje z razliko, da se je to v magnatski zbornici zgodilo na še precej dostojen način, dočim je poslanska zbornica priredila demonstracijo, ki je bila v prvi vrsti naperjena proti kroni, in to na tako grd način, ki nima v parlamentarnem življenju do sedaj primere. Že pred začetkom seje bila je zbornica v pravem pomenu besede polna. Manjkalo ni niti jednega poslanca. Galerije pa so bile tako natlačene, da so se ljudje na njih takorekoč mastili. Ko je ob 10. uri in pol zbornični predsednik Jasth otvoril sejo in je po prečitani zapisnika prejšnje seje naznanil, da je justični minister Lany odložil svoj drža nozborski mandat, potem da je izvolitev grofa Tisza potrjena, a ona bivšega zborničnega predsednika Perczela ovržena, vstopili so v zbornico novi ministri, na čelu jim grof Fejervary. Skrajna levica vspejela je ministre koj z zasmehom, psovkami in z žvižganjem. Ministerski predsednik podal se je koj na govorniški prostor ter naznanil zbornici, da ima v rokah kraljev re-

skript, katerega naj bi dal zbornični predsednik prečitati in kateri naj bi se poslal magnatski zbornici, potem ko ga je poslanska zbornica vzela na znanje. Potem podal se je grof Fejervary na svoj prostor.

Predsednik da prečitati kraljev reskript. V njem je stalo pisano, da je kralj odsvolil prejšnje ministerstvo ter imenoval novo. Po čitanju reskripta hotel je govoriti Košut, a v istem času oglašil se je za besedo tudi ministerski predsednik grof Fejervary. Zbornični predsednik je opazil, da ima v smislu opravilnika ministerski predsednik glede govorna prednost pred drugimi poslanci in dal je besedo grofu Fejervaryju.

Grof Fejervary začel je torej govoriti. Izjavil je, da je njegovo ministerstvo le prehodno ministerstvo in da nima druge naloge nego da posreduje med parlamentom in med krono v svrhu, da se odstranijo one ovire, ki so do sedaj onemogočale kroni imenovati ministerstvo, vzeto iz večine poslanske zbornice. Ko se bode to novemu ministerstvu posrečilo, odstopilo bode takoj.

Da je bil govornik med svojim govorom od raznih poslancev koalirane opozicije vedno moten, in da so od omenjene strani letale nanj kakor tudi na njegove tovariše najgrše psovke, tega ni skoro potrebno omenjati.

Nato je grof Fejervary našteval razne točke, katere namerava novo ministerstvo najprej rešiti. Vse te točke so le strogo gospodarskega pomena, razun vladne predloge glede dovolitve števila novincev, kar se zdi vladi najnujnejše potrebno, ker bi se inace godila velika krivica tisočerm družinam s tem, da bi se moralo poklicati v vojaško službo mnogo tisoč rezervistov, ako bi parlament ne hotel dovoliti novincev. Govornik prosi objednem tudi zbornico, da bi izvolila kvotno deputacijo. Ko prečita še mnogo drugih vladnih predlog, tičečih se državnih financ in drugih gospodarskih vprašanj, prosi predsednika, da bi se vse te predloge odkazale dotičnim odsekom. Zbornični predsednik Justh opomni, da je prva točka dnevnega reda kraljev reskript, katerega ima vzeti zbornica na znanje in ki se tiče imenovanja novih ministrov. V smislu zborničnega opravilnika se torej ne sme razpravljati o drugih predmetih, dokler ni rešena točka, ki stoji na dnevnem redu. Grof Fejervary opomni, da nato, da prepušča to modrosti zbornice in zborničnemu predsedniku, omeni pa, da je dobil še drugi kraljev reskript, katerega naj bi dal predsednik prečitati zbornici. Ko je zbornični predsednik odvrnil, da ne more tega storiti, dokler ni rešena prva točka dnevnega reda, je grof Fejervary proti takemu postopanju protestiral ter opomni, da je star parlamentarni običaj, da se kraljeva beseda vedno in pri vsaki priliki najprej posluša. Zato da bi se koj prečitati tudi drugi kraljev reskript, bila sta tudi grof Tisza in pa grof Julij Andrassy, ki sta predlagala, naj zbornica o tem glasuje. V zbornici nastal je hud vihar. Upilo in kričalo in razbijalo se je ter psovalo grofa Fejervaryja na grozen način. Pri glasovanju o tem, naj se li prečita koj tudi drugi kraljev reskript, je zbornica to z veliko večino odklonila. Nato je grof Fejervary izjavil, da se takemu sklepu ne more pokoriti ter je s svojimi tovariši med groznim žvižganjem opozicionalcev zapustil zbornico. Jeden poslanec tekel je za ministri ter pljunil pred vsakega od njih. Ko se je po dolgem času hrup polegel, začela je zbornica razpravljati o prvem kraljevem reskriptu. V imenu koalirane opozicije govoril je Košut, ki je označil sedanje ministerstvo kot protiustavno ter mu izjavil v imenu svoje stranke nezupanje. Isto to je storil grof Tisza v imenu liberalne stranke. Ko je bila s tem rešena prva točka dnevnega reda, dal je zbornični predsednik prečitati drugi kraljev reskript, ki naznanja, da je zbornica do 15. septembra odgovorjena. Po prečitaniu tega reskripta nastal je v zbornici zopet hud vihar in nastopili so razni govorniki, ki so označili odgodjenje državnega zbora času „ex-lex“ stanja kot nepostavno.

Zadnji je govoril grof Banffy, ki je stavil zbornici to-le resolucijo: Zbornica vsprejme sicer na znanje tudi drugi kraljev reskript, ali izjavlja pa tudi objednem, da smatra odgodjenje parlamenta za nepostavno in protiustavno; zbornica nadalje protestira proti temu, da bi Ogrska v tem času kaj prispevala k skupnim državnim stroškom. Objednem se zbornica nadeja, da bodo občine odrekle vsako sodelovanje pri pobiranju davkov, kakor tudi pri novačenju, ako bi se hotelo to izvesti brez dovoljenja parlamenta. Zbornica smatra tudi za nepostavno sklicanje rezervistov v vojaško službo ter ako se vojaki, ki se

nabahajo sedaj v vojaški službi, pridrže v isti nad triletno postavno dobo.

Ko je večina vsprejela to resolucijo, bila je seja zaključena in poslanci razšli, se razsajaje z velikim hrupom. Kakor se torej vidi, imamo sedaj na Ogrskem nekako revolucijo in kaže vse to, kakor bi se hoteli pripravljati na Ogrskem zopet dogodki slični onim leta 1848. in 49. Ni zatorej nikakor čudo, ako vsi z napestostjo pričakujejo izida iz sedanjega nad vse kritičnega položaja.

Rumunska kraljeva dvojica na Dunaju.

Rumunska kraljeva dvojica je dospela v sredo na Dunaj iz Sigmaringe ob 7. uri 30 minut zjutraj. Na kolodvoru so kraljevo dvojico vsprejeli cesar, dostojanstveniki, pridržani kraljevi dvojici, romunski odposlanec s soprogo in poveljnik pešpolka št. 6, ki nosi ime kralja Karola. Cesar je kralja in kraljico pozdravil ter ju poljubil. Kraljeva dvojica je ostala na na Danaju en dan.

Švedski državni zbor.

V sredo je kralj z navadnim ceremonijelom otvoril s prestolnim govorom izredno zasedanje državnega zbora. V istem je kralj najprej ugovarjal proti obdolžitvi, češ, da je s kršenjem ustave povzročil dogodke na Norveškem. On je povsem vestno postopal. Njegovo delovanje je bilo vedno v soglasju z ustavo ter je merilo na to, da je vedno vestno deloval za blaginjo obeh narodov. Zakonski načrt, ki je predložen državnemu zboru, nima namena, da bi z nasilnimi sredstvi odgovarjal za krivico, storjeno od Norveške. Unija ni vredna žrtve, ki bi jih povzročila nasilna sredstva. Za Švedsko bi bila male vrednosti zveza, h kateri bi bila Norveška na ta način prisiljena. Švedski narod naj vodi duh miru in razuma. Bog naj mu da moč in slogu, da zadobi v svojih mejah ono, kar je z razrušenjem unije izgubil.

Italijanska zbornica.

Zbornica je 22. t. m. v tajnem glasovanju s 190 proti 48 glasom vsprejela zakonski načrt glede povišanja stroškov za vojno mornarico.

Pravda za milijone proti srbskemu patrijarhatu v Karlovcih.

Iz Sibirije na Sedmograškem poročajo, da je rumunski metropolit Metianu, kakor vrhni poglavar rumunske pravoslavne cerkve, na civilnem sodišču v Budimpešti uložil civilno tožbo proti srbskemu patrijarhu v Karlovcih, Juriju Brankoviću. V tej tožbi zahteva rumunski patrijarh, da se pripozna solastnina rumunske cerkve na samostanih, ki se nahajajo v posestvu srbskega patrijarhata. Teh samostanov je 27 in njihovo vrednost cenijo na 14 milijonov kron. Razen tega zahteva rumunski metropolit v tožbi, da se trije samostani, Bezdin, Sv. Jurij in Mesič, ki reprezentujejo vrednost 3 milijonov kron, izroče v izključno posest rumunske cerkve, ker so to pobožne ustanove, namenjene svoječasno v prid rumunski cerkvi.

Dogodki v Rusiji.

Car je v slovesnem govoru na zastopnike zemstev izrazil svojo bolešč zaradi nesrečne vojne in domačih zmešnjav. Obljubil je, da se ugodno reši vprašanje o narodnem zastopstvu ter izrekel nado, da se Rusija po sedanjih nesrečah pomladi in poživlji.

Vprašanje glede uvedanja novega koledarja na Ruskem.

„Petrogr. Vedemosti“ javljajo, da se je po incijativi ministerstva za finance pričelo razpravljati vprašanje, da bi se na Ruskem uvedel gregorijanski koledar. Sedaj da proučava to vprašanje sv. Sinod.

Rusko-japonska vojska.

„Lafanov biro“ poroča iz Petrograda nastopno: Zastopnik ministra vnanjih stvari, grofa Lamsdorffa, svetovalec Neratov, je v torek popoldne izjavil, da je konečno sklenjeno, da ne pride do premirja.

Na vprašanje, kak vpliv da bo predstoječa bitka v Mandžuriji najbrž imela na mirovna pogajanja, je Neratov izjavil, da utegne slučajna ruska zmaga tako vplivati na japonske predloge, da bo Rusija ista zamogla vsprejeti. Ako bodo pa Rusi poraženi, tedaj se bo po njegovih mislih vojna do skrajnosti nadaljevala.

Iz Tokija poročajo: Kakor je uradno priobčeno, je neki japonski oddelek v okolici Vejpianiumena dne 19. t. m. zasedel Lienvahan, ne da bi bil zadel na odpor. Oddelek je tudi zasedel Jangmulinu, severno od Vejpianiumena ter je pregnal sovražnika, ki se je umikal na cesti, ki vodi severno proti Kirinu. Neki drugi oddelek je dne 19. t. m. pregnal sovražnika iz Jangzulinga, deset milj severno od Vejpianiumena ter je zasedel brda severno-zapadno od Sihaivozu, ki

leži severno od Jangzulinga. Oddelek je pregnal sovražnika, ki je imel tamkaj zasedene pozicije na severu in severovzhodu. V okolici Čangtu je oddelek Japoncev prodrl proti železnici, pregnal sovražnika ter je zasedel hribe južno od Suimeaozu, 18 milj severno vzhodno od Čangtu. Obe stranki sta imeli v tek bojih le neznatne izgube.

„Magdeburger Zeitung“ poroča iz Tokija, da je pričela v severni Koreji bitka med Japonci in Rusi. Ruske čete v Vladivostoku si hočejo odpreti pot preko reke Tumen.

Domače in razne novice.

Prevzvišeni naš knezo-nadškof mons. Andrej Jordan leži od četrta teško bolan. Prem. vladiko priporočamo vsem v pobožno molitev.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: gospa Avgusta Pirjevec v Gorici 5 K; družba „Slov. beseda“ v Gorici 15 in 21. junija po 1 K, skupaj 2 K. Mesečnino za maj so plačali p. n. gg.: Leopold Bolko 10 K; Jakob Čebular 2 K; dr. Josip Dermastia 1 K; Ivan Drufovka 2 K; Franc Finšger 4 K; Anton Fon 2 K; Miha Gabrijelčič 2 K; Anton Gvajz 2 K; Hedžet in Koritnik 2 K; Fran Kaučič 2 K; Fran Kokole 2 K; Jernej Kopač 2 K; Anton Krušič 2 K; Josip Ličan 3 K; Ivan Mercina 3 K; Gustav Novak 2 K; dr. A. N. Papež 2 K; dr. Fran Pavletič 5 K; Filip Pečenko 2 K; Ivan Pirjevec 2 K; Fran Setničar 2 K; Fran Sivec 2 K; Anton Šantel 5 K; Andrej Tabaj 2 K; Josip Zornik 2 K; Josip Fon 2 K; ter gospe in gospodične: Gizela Finšger 2 K; Irma Fon 1 K; Stefanija Havel 40 h; Antonija Hrovatin 2 K; Karola Kaučič 2 K; Marija Kopač 5 K; Milka Klančič 1 K; Berta Pavletič 2 K; Milena Papež 1 K; Avgusta Šantel 1 K.

Upravištvu „Gorice“ je prejelo: Ivan Lapanja, deželni poslanec 10 K. Srčna hvala!

Procesija sv. Rešnjega Telesa. — Procesija sv. Rešnjega Telesa vršila se je v četrtek ob najlepšem vremenu. Vodil je procesijo ob mnogoštevilni azistenci drugih duhovnikov prošt msgr. dr. Faidutti, ker je naš milost. knezonadškof, kakor smo na drugem mestu že omenili, nevarno zbolel. Procesijo so se udeležili predstojniki vojaških in civilnih oblastij, vsi učni zavodi, mnogo društev in vse polno drugih vernikov. Spremljala je procesijo, kakor po navadi jedna stotinja vojakov, in sicer letos jedna stotinja tuk. pešpolka št. 47, ki je oddajala pri vsakem blagoslovu običajne salve, katerim je sledilo vsakokrat osem streliv iz topov tuk. topničarskega polka št. 8, ki so bili nastavljeni na gradu. Pri procesiji sta svirali vojaška in mestna godba. Na Travniku razpostavljen je bil v polni paradi jeden bataljon pešpolka št. 47 z zastavo, kateremu je bil podeljen sv. blagoslov. Ulice, po katerih se je pomikala procesija, bile so ozaljšane z zelenimi maji, postavljenimi ob hišnih stenah. Na oknih hiš pa so z malimi izjemami skoro povsod gorele sveče in so bila ozaljšana z različni semterija jako dragocenimi preprogami.

Popoldne ob 6. uri bila je procesija na Kostanjevici pri č. oo. frančiškanih. Tudi tu zbralo se je letos nenavadno mnogo ljudstva. Tudi to procesijo vodil je prošt msgr. dr. Faidutti. Spremljala je procesijo manjša godba mestnih godcev.

Imenovanje. — Računski oficijal na davčni administraciji v Trstu Anton Flego je imenovan računskim revidentom, a računski asistent Dragotin P o d r e k a računskim oficijalom.

Dirka kolesarskega društva „Gorica“. — Jutri priredi, kakor je bilo že naznanjeno, kolesarsko društvo „Gorica“ svojo dirko in sicer o priliki svojega desetletnega obstanka. Odhod kolesarjev iz Sela, kajti dirka se vrši med Selom in Tivolijem ob 3½ uri popoldne. Odhod motociklov pa ob 4½ tudi iz Sela. Ob 5. uri pričetek veselice, pri kateri bo svirala popolna vojaška godba in bodo pela razna pevška društva. Gosp. pirotehnik Makuc priredil bo tudi umetelne ognje. Iz Gorice na slavnostni prostor in sicer izpred kavarne „Central“ vozili bodo tramvaji. V slučaju slabega vremena se dirka odloži na nedeljo 2. julija.

Častnika padla s konja. — V Gorici imajo zdaj neki stroj, ki jih stane mnogo tisoč kron in ki sloni na težkih valjarjih, s pomočjo katerih hočejo ustriti in zboljšati mestne ulice.

Sedaj napravljajo z omenjenim strojem poskuse v Gosposki ulici, in sicer na zgornjem delu iste, namreč med Kornjem in Tremi kronami. Pred tem strojem, ki se goni s parom, se pa konji

hudo plašijo. Tako se je zgodila mala nesreča že prvi dan, ko so omenjeni stroj spravili s postaje v mesto. Takrat splašila sta se dva v težki voz zaprežena konja ter sta skočila v cestni jarek, kamor sta za seboj potegnila tudi voz.

V torek je imel imel tuk. pešpolk št. 47. svoje vaje okolo Grgarja. Nadzoroval je vaje namreč poveljnik 56. brigade, general Wachsmann. Ko se je polk popoldne vračal z vaj domov in je korakal po Gosposki ulici, splašil se je konj, katerega je jahal nadporočnik Karol pl. Leeb, ugledavši stroj tako hudo, da je odskočil na tlak, kjer se mu je zdrnilo, vsled česar se je zvrnil na tlak z jezdecem vred. Nadporočnik poškodovan se je še precej na nogi in na glavi.

Istotako se je splašil ugledavši omenjeni stroj na tekalšču Verdi konj nekega topničarskega častnika, ki je tudi vrgel jezdeca s sedla, ki se pa ni hudo poškodoval.

Trg za svilode. — Danes se je otvoril na trgu starega sv. Antona trg za svilode, ki bode odslej odprt vsaki dan ob 5. uri zjutraj. Prodaja oziroma kupovanje svilodov prične pa ob 7. uri zjutraj, in takrat se prične tudi tehtanje. Mešetarenje po nepoklicanih osebah je prepovedano. Svilodi se ne smejo druge kupovati oziroma prodajati, ako ne na omenjenem trgu.

Toča. — Včeraj popoldne napravila je toča premnogo škode v Furlaniji med Gradiščem in Korminom. Tudi po Brdih padala je še precej močno. Iz Sovodenj pa nam poročajo, da je tam in v bližnjih Petovljah napravila posebno mnogo škode. Jako hudo razsajala je tudi v Zdravščini, kjer je pobilo po vasi prav mnogo šip.

Poskušen samomor. — V tuk. mestni ženski norišnici nahaja se že delj časa neka udova Viktorja Tortul. Zadnji čas obnašala se je jako mirno, tako da so jo že mislili poslati domov, misleč, da je ozdravila. Tortul je hodila rada k sv. maši. Tako je bila pri sv. maši, ki se vsak dan bere v bolniški kapeli, tudi v torek zjutraj. Med mašo bila je vsa zamišljena v molitev. Ko je pa maša končala, in je duhovnik z drugimi bolniki zapustil kapelo, porabila je Tortul trenutek, ko niso usmiljene sestre na njo pazile, ter skočila k oknu kapele, nahajajoče se v drugem nadstropju bolnišnice, obrnjenem proti ulici Dreossi. Tu zagnala se je Tortul čez okno, in čevavno so jo usmiljene sestre ulovile za obleko, predno je padla na tla, niso jo zamogle udržati, ko je visela nad cesto in je z vsemi močmi silila proti tlem, posebno ker ni bilo hitre pomoči od nikod, čevavno so usmiljene sestre na ves glas upile na pomoč. Tortul padla je kakih 8 metrov navzdol. Zlomila se je hrbtenico.

Novi društvi. — C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev: Pevsko in tamburaško društvo „Soča“ v Sv. Luciji pri Tolminu in bralno in pevsko društvo „Tabor“ v Lokvi pri Sežani.

Oddelek vojaških veteranov v Kamnjah priredi javno tombolo dne 29. t. m. pri Rebku od 6. do 7. ure popoldne z 12 dobitki in sicer: 1. činkvina: volneno blago za moško obleko; 2. činkvina: volneno blago za žensko obleko; 3. činkvina: peča platna; 4. činkvina: stroj za žveplanje trti; 5. činkvina: trtna škropilnica; 6. činkvina: krasna ura budilka; 7. činkvina: krasna svetilka za strop; 8. činkvina: gnjat; 9. činkvina: 10. činkvina: pisalna miza. 1. tombola: elegantna kompletna namizna oprava za 12 oseb; 2. tombola: železno oralo najnovejšega sistema.

Skupno narodno slavnost v Prvačini priredi zadnjo nedeljo julija t. l. prvaška društva „Sokol“, „Čitalnica“, „Sadjarsko in vinarsko društvo“ in pa „Podružnica sv. Cirila in Metoda“.

Kap je zadela v četrtek zvečer kmetico Marijo Pahor iz Opatjesela. Ko je nesla domu nekaj sena, zgrudila se je na tla in ostala takoj mrtva.

Gad je pičil dne 20. t. m. popoldne kmetico Marijo Košuta v Sv. Križu, ko je žela travo. Odvedli so jo v tržaško mestno bolnišnico. Upajo, da ozdravi.

Zmešalo se mu je. — V sredo zgodaj zjutraj našli so v potoku Korenj, in sicer pod mostom v ulici Sv. Klare, popolnoma nazega 49-letnega natakara Franceta Hvala, doma iz Lokovca. Ko se je to naznanilo policiji, odredila je ista, naj se ga pelje k zdravniku. Ko so ga privedli pred mestnega fizika, je ta tako j zaukazal, naj se ga odvede v tuk. norišnico usmiljenih bratov na opazovalnico. Tu pa se je izvedelo, da ni nobenega prostora praznega.

Rudniški rov skozi Log-Rabelj. — Iz Loga pod Mangartom nam se je

sporočilo, da so c. kr. rudniški rov skozi Log-Rabelj prebili v torek zvečer dne 20. junija. Prava slavnost prebitja se bode vršila pozneje, katere se menda udeležijo tudi Njega ekselencija g. poljedelaki minister in visoki c. kr. dostojanstveniki s Primorskega in Koroškega. Za to delajo Ložani velike priprave.

Preprečena tatinska večerja. — V sredo dogovorilo se je v Trstu 7 znanih in drznih tatov, da si hočejo prirediti skupno večerjo. V ta namen ukradli so, kakor to oni znajo in vedo, štiri kokoši, tri piščance, jeden kilogram makaronov, nekaj mesa, nekaj sira, nekaj salama. Pripravili so si solate, peveronov, gorčice in, kakor se samo ob sebi umeje, tudi nekaj buteljke vina, vse seveda tatinskim potom. Potem so se zbrali na griču Montebello in so se posvetovali, kje naj bi bila ta večerja. Ko so tako sklepali, pridejo k njim trije policijski agenti ter jih začnejo motiti in jih hočejo na koncu še celo aretirati. To pa ni tatinski zalegi čisto nič dopadlo in se je začela braniti aretaciji. Med policijskimi agenti in tatovi nastal je vsled tega pretep. Kmalu pa prišla sta na pomoč policijskim agentom dva redarja in vsi skupaj so upornike premagali. Dvema pa se je vendarle posrečilo ubežati. Ostalih pet pa so uklenili, ter spravili pod ključ. Seveda so policaji ukradene reči konfiscirali, katere izroče lastnikom, katerim so bile ukradene, ako se zanje oglašijo.

Grozen samomor. — V Pulju si je v četrtek prerezal grivec z usnjem Karol Artusi najprej žile na nogah, na rokah in na glavi, potem se je pa še ustrelil s samokresom, ki je bil nabasan z žebli.

Bele muhe v Trstu. — Neki dan so se pojavile v Trstu v veliki množini neke bele muhe, za polovico manje od običajnih sobnih muh. Največ teh muh je bilo na Rivi pri sv. Andreju, po čemur se zaključuje, da so doletele z morske strani.

Mrlič v ognju. — Iz Pulja poročajo, da je pri mrtvaškem odru 22letne Marije Monai padla sveča na rakev in užgala mrtvaški oder, ki je zgorel. Pohištvo je tudi pogorelo. Truplo je skoro popolnoma zgorelo.

Samomor poveljnika polka. — V nekem hotelu v notranjem mestu Dunaja so v nedeljo mrtvega našli polkovnika Viktorja pl. Reitza, poveljnika 7. pešpolka, ki je v garniziji v Gradcu. Preiskava je dokazala, da se je polkovnik ustrelil z revolverjem. Truplo so pripeljali v garnizijsko bolnišnico.

Otok Lokrom ni prodan. — Nedavno tega se je poročalo, da je cesarjeva vnukinja kneginja Elizabeta Windischgrätz kupila od dominikancev otok Lokrom. Sedaj se pa javlja, da redovni general te prodaje ni potrdil, ker je bil otok prodan preveč po ceni.

Velike garnizijske spremembe se izvrše baje že v jeseni proti južnim pokrajinam

Slovenska zmaga na Koroškem. — Pri občinskih volitvah v Plejbergu zmagali so Slovenci v vseh treh razredih.

„Slovenska Matica“. — V ponedeljkovi odborovi seji „Slov. Matic“ je bil izvoljen za predsednika zopet dež. šolski nadzornik g. Fr. Levec, za prvega podpredsednika gosp. Peter Grasselli, za drugega podpredsednika g. kanonik Ivan Sašnik, za blagajnika pa g. dr. Jožef Stare. Ključarja sta gg. dr. L. Požar in dr. Fr. Zbašnik.

Akademski podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradcu si je izvolila na prvem rednem občnem zboru dne 16. t. m. sledeči odbor: predsednik: cand. phil. Ivan Stoblenik; podpredsednik: stud. chem. Viktor Plehan, tajnik: stud. phil. Martin Malnerič; blagajnik: stud. phil. Vekoslav Murn; odbornikov namestnik: stud. iur. Janko Leskovec.

Poneverjalec ameriških denarnih pisem Nemec pride pred celjske porotnike prihodnji mesec. Želez. čuvaj Fr. Zorko v Zid. mostu, ki je našel odprta pisma ter spjel oblast na sled za zločincem, je dobil od poštnega ravnateljstva v Gradcu 100 K nagrade.

Silno točo, ki je uničila skoro vse pridelke, so imeli minolo nedeljo v vztočni Stajerski.

Nemški cesar — časnikar. — Da je cesar Viljem vsestranski mož, je znano tudi v Ameriki. V vseh strokah se je že slišala cesarjeva sodba, zato pa je mislil založnik nekega ameriškega dnevnika, da bi se Viljem za dobro plačilo podal tudi na časnikarsko polje. Pisal je cesarju ter ga prosil, naj spiše za njegov list članek o posledicah rusko-japonske vojne; pismu je bil priložen ček za 20.000 mark. Pismo s čekom vred pa se je vrnilo iz cesarjeve pisarne Američanu z opazko, da cesar nima ne želje ne časa, baviti se s časnikarstvom.

† Kontreadmiral v p. Biringher.
— V torek zvečer je v brivnici na Velikem trgu v Trstu zadela kap kontreadmirala v pokoju, Biringherja, ki je umrl na licu mesta.

Socijalnodemokratske surovosti.
— Zadnjič smo poročali o socijalnodemokratskem napadu na poslanca dr. Scheicherja. Socijalni demokratje so napadli dr. Scheicherja v Rohrbachu, ko je vstopil v voz, pobili na tla in ga suvali z nogami. Metali so nanj kamenje ter mu s kamenjem nosno kost močno ranili. Dr. Scheicher ima izbita dva zoba. Zdravniki trdijo, da bo izgubil eno oko.

Glavni dobitnik državne dobrodelne loterije (200.000 K) je zadela srečka, ki jo je neka graška tobakarna poslala s tremi dragimi vred nazaj na ravnateljstvo, ker teh sreček ni mogla prodati.

Izvanreden slučaj. — Iz Sv. Dominga de la Calzada poročajo madridskim časnikom o čudežnem ozdravljenju. Od leta 1901 sem je ležala v ondotni bolnišnici 23 letna deklica Gabriela Arce. Deklica je po izjavi zdravnikov imela neozdravljivo bolezen: paralizo in tumor ventris (trda oteklina v trebuhu). Nedavno se je pa ob obnem začudenju usmiljenk vzdignila Gabriela iz postelje in se podala k maši v bolniško kapelo. Potem je šla k ravnatelju in ga prosila za dovoljenje, da sme oditi. Deklica je popolnoma zdrava, tudi oteklina je čez noč izginila. Zdravniki ne morejo dognati vplivov, ki so deklico tako čudovito ozdravili.

Štev. 1236

O. š. sv.

Razpis

učiteljskih mest v okraju sežanskem.

V sežanskem šolskem okraju razpisujem ta-le učiteljska mesta:

1. mesto učitelja-voditelja na jednorazrednicah v Kazljah, Kobljeglavi, Mavhinjah, Sempolaju in na Vojsčici;
2. učiteljska mesta na petrazrednicah v Gorjanskem in v Lokvi.

Službeni prejemki so določeni v zakonu od 21. decembra 1901 l. dež. zak. in ukaz št. 44.

Pravilno opremljene prošnje naj se predložijo podpisane v dobi šestih tednov po oglasu tega razpisa v uradnem časopisu »Osservatore Triestino«.

C. kr. okr. šolski svet,
Sežana, 13. jun. 1905.

Predsednik:
Rebek, I. r.

Učenke vsake starosti

se vzamejo prihodnje šolsko leto nastanovanje. Strogo nadzorstvo in fina vzgoja se zagotavlja. Priložnost za učenje modernih jezikov, vsakovrstnih ročnih del in godbe v hiši. Ponudbe sprejema sedaj gospa

Marija Draschler roj. pl. Gariboldi,
Via Trigemina 7, I. nadst.

Zastopnik

se išče

izurjen v kolonijalnih in zavarovalnih strokah, za dobro znano tovarno, proti opravnini (proviziji). Služba: Potovanje po vaseh. Zagotovljen je dober zaslužek. Zahteva se spričevala o sedanjem in preteklem delovanju s priloženo sliko, katera se vrne. Ponudbe je poslati na: »Tüchtig und verlässliche« na ekspedicio anonc Henrik Schalek, Dunaj 1., Wollzeile 11.

Pater E. Leitner,

provincijal in nadzdr. v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu, je in še uporablja z najboljšim uspehom proti kataru v želodcu in v črevesih, pa tudi proti obolestim v jetrih

Želodčno tinkturo

Gabr. PICCOLI-ja, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja 20 vinarjev in se vna- nja naročila izvršujejo z obratno pošto.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

MÈD

zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni

J. KOPAČ

Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izpihani pomladanski beli kg K 1.20
" jesenski " " 1.20
" v satju " " 1.—
" cejen " " 1.—
" za pisanje čebel " " 1.20

Na debelo po znanih cenah.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Pozor!

Prva kranjska z vodno silno na turbino delujoča

tovarna stolov na paro

FRANCE ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko.

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem in predstojnikom savodov in šol, krčmarjem in kavar- narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpešno izvršene

stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd.

po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano. Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalni- kov iz trstenine. Na željo pošlje trdka najnovejše in obširne cenike z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih prizna-
nih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpo-
šilja po železnici na vse kraje
avstro-ogerske monarhije vso-
dih od 56 l naprej. Na zabtevo
pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

Auerjevih dedičev
v Ljubljani,
in plzenskega piva „pra-
zdroj“ iz sloveče češke „Me-
šanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se od-
daja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

!! Najvgodnejši pogoji !!

za zavarovanje

Edina zavarovalna - -

družba ki ima slovenskega
glavnega

zastopnika
v Trstu. o o o

Zavaruje na življenje in na
dohodke na vse načine po zelo
nizki postavki. — Pojasnila daja

glavno zastopstvo za slo. dežele v Trstu,

ulica Torre Bianca št. 21 I. nd., in njegova
okr. zastopstva v vseh mestih in večih krajih